

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revt 130/03-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Mikšića, kao predsjednika vijeća, te Petra Milasa, Ivke Zlokić, mr.sc. Andrije Erakovića i Damira Mratovića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „E.“ d.o.o. Z., zastupanog po L. M., odvjetniku iz Z., protiv tuženika „J.“ d.d. C. u stečaju, zastupan po punomoćnicima J. i D. B., odvjetnicima iz R., radi utvrđenja i činidbe, odlučujući o reviziji tuženika izjavljenoj protiv pravomoćne presude Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske u Zagrebu od 6. svibnja 2003. godine, br. Pž 7411/02, kojom je preinačena presuda Trgovačkog suda u Rijeci od 25. rujna 2002. godine, br. P 895/02, u sjednici održanoj 4. studenoga 2004. godine,

presudio je:

Prihvaća se revizija tuženika, preinačuje se drugostupanjska presuda Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 6. svibnja 2003. godine, br. Pž 7411/02, te sudi:

I. Odbija se kao neosnovana žalba tužitelja i potvrđuje prvostupanjska presuda Trgovačkog suda u Rijeci od 25. rujna 2002. godine, br. P 895/2002, kojom su odbijeni primarni tužbeni zahtjevi (I i II).

II. Tužitelj je dužan tuženiku naknaditi parnični trošak u ukupnom iznosu od 111.290,00 kn, u roku od 8 dana.

Obrazloženje

Prvostupanjskom presudom Trgovačkog suda u Rijeci od 25. rujna 2002. godine, odbijeni su kao neosnovani tužbeni zahtjevi, koji glase:

„I. Utvrđuje se da nekretnina upisana u zk.ul. 5085 k.o. C. u naravi zkč. 2600/2 – buffet površine 125 čhv ne spada u stečajnu masu tuženika J. d.d. u stečaju C., nego je tužitelj E. d.o.o. Z. stekao vlasništvo na toj nekretnini temeljem predkupoprodajnog ugovora od 14. srpnja 1997. godine što je tuženik J. d.d. C. u stečaju dužan priznati i dozvoliti upis prava vlasništva tužitelju na ovoj nekretnini kao i nadoknaditi trošak ovog postupka sve u roku od 8 dana.

II. Utvrđuje se da nekretnina upisana u zk.ul. 5085 k.o. C. u naravi zkč. 2600/2 – buffet površine 125 čhv ne spada u stečajnu masu tužitelja J. d.d. u stečaju C..“

Istom presudom obavezan je tužitelj naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 87.533,00 kn.

Drugostupanjskom presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 6. svibnja 2003. godine, br. PŽ 7411/02, prihvaćena je žalba tužitelja i preinačena prvostupanjska presuda, tako da je prihvaćen tužbeni zahtjev opisan pod toč. I i II izreke prvostupanjske presude, a tuženik obavezan da tužitelju naknadi parnični trošak u iznosu od 97.533,00 kn.

Protiv pravomoćne drugostupanjske presude tuženik je pravovremeno podnio dopuštenu reviziju pozivom na bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešnu primjenu materijalnog prava. Predložio je da pobijana presuda bude ukinuta i predmet vraćen drugostupanjskom sudu na ponovno suđenje, podredno da preinakom drugostupanjske presude tužbeni zahtjev bude odbijen.

Tužitelj je u odgovoru na reviziju predložio da revizija bude odbijena.

Državni odvjetnik Republike Hrvatske nije se izjasnio o reviziji.

Revizija je osnovana.

Ispitujući pobijanu presudu ovaj sud nije našao da je počinjena bitna povreda odredbe parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 10. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92 i 112/99 – dalje: ZPP) na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u smislu odredbe čl. 386. ZPP.

Tužitelj je prema tuženiku, koji je u stečaju, postavio tužbeni zahtjev usmjeren na utvrđenje da određena nekretnina ne spada u stečajnu masu tuženika s obzirom da je vlasništvo na toj nekretnini stekao tužitelj ugovorom od 14. srpnja 1997. godine, pa da je tuženik dužan tužitelju dopustiti upis prava vlasništva na toj nekretnini.

Riječ je, dakle, o izlučnom zahtjevu tužitelja (čl. 79. Stečajnog zakona - "Narodne novine", broj 44/96, 29/99 – dalje: SZ).

Prema odredbi čl. 79. SZ-a, osoba koja na temelju kojega svoga stvarnoga ili osobnoga prava može dokazati da neki predmet ne spada u stečajnu masu, nije stečajni vjerovnik. Njeno će se pravo na izdvajanje predmeta utvrđivati prema pravilima koja važe za ostvarivanje tih prava izvan stečajnog postupka (st. 1.), a ako je pravo osobe iz st. 1. ovoga članka upisano u zemljišnoj ili kojoj drugoj javnoj knjizi, stečajni dužnik mora dokazati da predmet na koji se to pravo odnosi spada u stečajnu masu (st. 2.).

U srpnju 1997. godine (kada su stranke sklopile predkupoprodajni ugovor na kojeg se tužitelj poziva u ovom sporu) bio je u primjeni Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj 91/96 – dalje: ZV). Prema odredbi st. 1. čl. 119. ZV, vlasništvo

nekretnine stječe se zakonom predviđenim upisom stjecatelja vlasništva u zemljišnoj knjizi na temelju valjano očitovane volje dotadašnjeg vlasnika usmjerene na to da njegovo vlasništvo prijeđe na stjecatelja, ako zakonom nije drugačije određeno.

A prema odredbi čl. 120. ZV-a, vlasništvo na nekretninama stječe se uknjižbom u zemljišne knjige, ako zakon ne omogućuje da se vlasništvo nekretnine stekne nekim drugim upisom u zemljišnu knjigu.

Iz podataka u spisu, pa i samog tužbenog zahtjeva, nesumnjivo slijedi da tužitelj nije, temeljem ugovora, na koji se poziva u ovom sporu, upisan u zemljišnim knjigama kao vlasnik na spomenutoj nekretnini, tj. nije stvarnopravni ovlaštenik. Na predmetnoj nekretnini je kao vlasnik u zemljišnim knjigama upisan tuženik.

Iz citiranih zakonskih odredbi slijedi da se vlasništvo na nekretnini, temeljem pravno posla, stječe uknjižbom u zemljišne knjige.

S obzirom da prema izloženom tužitelj nije postao vlasnikom spomenute nekretnine, koja je u zemljišnim knjigama upisana kao vlasništvo tuženika, a prema citiranoj odredbi SZ-a za ostvarenje prava na islužnu tužbu nije dostatan samo naslov za stjecanje vlasništva, u konkretnom slučaju ugovor, to je drugostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je prihvatio tužbeni zahtjev da je tužitelj stekao vlasništvo navedene nekretnine i da ta nekretnina ne spada u stečajnu masu.

Zbog navedenog neosnovanim se pokazuje tužbeni zahtjev i u dijelu da je tuženik „dužan priznati i dozvoliti upis prava vlasnosti tužitelju“ na navedenoj nekretnini, a taj dio tužbenog zahtjeva nije formuliran kao obveznopravni zahtjev usmjeren na obvezu tuženika da tužitelju izda tabularnu ispravu.

Nije počinjena bitna povreda odredbe parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 13. ZPP, na koju se upozorava u reviziji, jer drugostupanjska presuda nema takvih nedostataka zbog kojih se ne može ispitati.

Budući je, prema izloženom drugostupanjskom presudom pogrešno primijenjeno materijalno pravo, to je reviziju valjalo prihvatiti, te presuditi kao u izreci (čl. 395. st. 1. ZPP).

U Zagrebu, 4. studenoga 2004. godine

Predsjednik vijeća:
Ivan Mikšić, v.r.